

## Lektion 20: Lektüretexte, vereinfacht

### 20.1 Ἡ τοῦ Σωκράτους ἱερὰ τάξις (1)

ἱερός heilig  
ἡ τάξις, -εως (Auf)stellung, Posten, Auftrag



Χαιρεφῶν, φύλος τις Σωκράτους τοῦ Ἀθηναίου, εἰς Δελφοὺς ἐλθὼν  
ῆρετο τὸν θεόν, εἴ τις σοφώτερός ἐστιν Σωκράτους. Ὁ δὲ

Χαιρεφῶν, -ῶντος *ein Eigenname*  
Σωκράτης, -ους, -ει, -η/-ην Sokrates  
(οἱ) Δελφοί Delphi  
εἰ hier: ob

ἀπεκρίνατο, ὅτι οὐδεὶς σοφώτερός ἐστιν. Ἐπανελθὼν οὖν εἰς

ἐπ-αν-έρχομαι zurückkehren

Ἀθήνας ὁ Χαιρεφῶν ἤγγειλε τῷ Σωκράτει, ἃ ἐγένετο. Ὁ δὲ οὐκ

(αἱ) Αθῆναι Athen  
ἀγγέλλω melden, berichten

- 5 οἰόμενος σοφώτατος εἶναι πιολλὰ ἐφρόντιζεν περὶ τοῦ χρησμοῦ καὶ  
ἔλεγε πρὸς ἑαυτόν·

φροντίζω nachdenken, grübeln  
ὁ χρησμός Orakelspruch

»Τί λέγει ὁ θεός; Δῆλον γάρ ἐστιν, ὅτι ὁ Ἀπόλλων οὐ δύναται  
ψεύδεσθαι. Ἀνάγκη ἄρα αὐτὸν αἰνίττεσθαι. Εἴμι οὖν εἰς τὴν ἀγοράν  
καὶ φανῶ τῷ θεῷ ἄλλον ἀνθρωπον ἐμοῦ ὄντα σοφώτερον. Εἶτα

tí Akzent beachten!  
λέγω hier: meinen

ψεύδομαι lügen, sich täuschen  
αἰνίττομαι (τὸ αἴνιγμα) in Rätseln sprechen  
ἀνάγκη (ἐστιν) es ist notwendig  
εἴμι Fut. v. ἔρχομαι

- 10 ἔρω πρὸς τὸν θεόν· Τούτον τὸν ἄνδρα ἀπέφηνα ἐμοῦ σοφώτερον  
ὄντα· διὰ τί σὺ ἔλεγες ἐμὲ σοφώτατον εἶναι;«

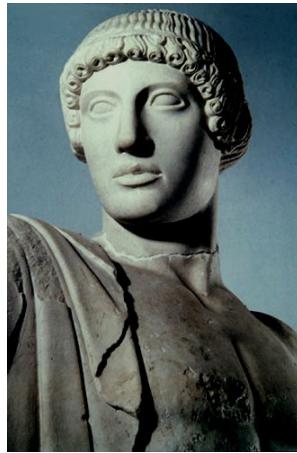
ἔρω Fut. v. λέγω (gut merken!)  
ἀπο-φαίνω aufzeigen, beweisen

διά + Gen. durch, mittels; + Akk. wegen; auch hier  
den Akzent auf τί beachten!

### Übung 1 - Syntax: Welche Konstruktionen folgen auf

- Z. 5: οὐκ οἰόμενος \_\_\_\_\_
- Z. 8: ἀνάγκη \_\_\_\_\_
- Z. 9/10: φανῶ \_\_\_\_\_
- Z. 10: ἀπέφηνα \_\_\_\_\_

## 20.2 Ἡ τοῦ Σωκράτους ἱερὰ τάξις (2)



Πρῶτον μὲν οὖν ὁ Σωκράτης ἦλθε πρὸς τούτους τῶν ἀνθρώπων,

οἵ ἐδόκουν σοφώτατοι εἶναι – ἥγτορας καὶ ἄνδρας πολιτικούς –

ώς διαλεξόμενος αὐτοῖς. Οὐ μέντοι ἔξεύρεν αὐτοὺς τῷ ὅντι

σοφοὺς ὅντας· πολλὰ γάρ ὥοντο εἰδέναι, ἢ οὐκ ἤδεσαν. Τοὺς δὲ

5 ποιητὰς καὶ τοὺς τεχνικούς ἔξεύρε σοφοὺς μὲν ὅντας τὰς ἑαυτῶν  
τέχνας· ἀλλὰ καὶ οὗτοι ὥοντο εἰδέναι ἀλλα πολλά, ἢ οὐκ ἤδεσαν.

Ἄ δὲ ὁ Σωκράτης μὴ ἤδει, οὐδὲ ὥετο εἰδέναι. Τούτῳ σμικρῷ  
σοφώτερος ἦν τῶν ἄλλων.

δοκέω 1. meinen 2. scheinen  
ό (άνήρ) πολιτικός Politiker

δια-λέξομαι *Fut. zu* διαλέγομαι  
οὐ μέντοι allerdings nicht  
ἔξ-ευρίσκω herausfinden  
τῷ ὅντι in Wirklichkeit, wirklich  
εἰδέναι wissen (*Inf. von oīδα*)  
ἤδεσαν sie wussten (*von oīδα*)  
ό ποιητής, -τοῦ (*A-Deklination!*) Dichter  
ό (άνήρ) τεχνικός Handwerker  
ἢ τέχνη *hier:* Handwerk, Fachgebiet  
τὰς ἑαυτῶν τέχνας *Akkusativus respectus*

ἥδει er/sie/es wusste (*von oīδα*)  
τούτῳ σμικρῷ *entweder „in diesem kleinen  
Punkt“ oder (als Dat. mensurae) „um diese  
Kleinigkeit“, „um so wenig“*

Ἐπεὶ δ' οὖν οὐκ ἐδύνατο ἀποφῆναι τῷ θεῷ ἄλλον ἀνθρωπὸν

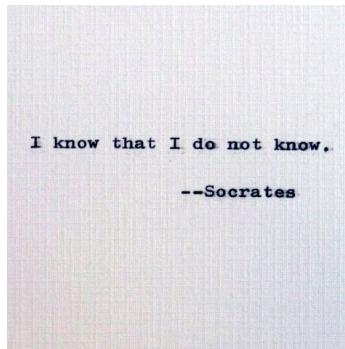
10 ἀληθῶς σοφώτερον ὅντα ἑαυτοῦ, ὁ Σωκράτης ὥδε ἐλογίσατο· λογίζομαι rechnen, überlegen, folgern

»Διὰ τοῦ αἰνίγματος ὁ θεός μοι ἐσήμηνε ποιεῖσθαι τήνδε τὴν  
ζήτησιν. Δῆλον οὖν, ὅτι λέγει· ›Ω Σώκρατες, ἔξετάζων τοὺς  
ἀνθρώπους ἔγειρον αὐτοὺς εἰς σοφίαν καὶ ἀλήθειαν καὶ ἀρετὴν.«

Κελεύει ἄρα με ὁ θεός φιλοσοφούντα διάγειν τὸν βίον.«

διά + *Gen.* durch, mittels; + *Akk.* wegen  
τὸ αἰνίγμα, -ατος Rätsel  
σημαίνω (ein) Zeichen geben, andeuten,  
bedeuten (= mit einem Wink befehlen)  
ποιέομαι *hier:* veranstalten, durchführen  
ἢ ζήτησις, -εως Suche, philosoph. Untersuchung  
λέγει *auch hier:* er meint  
ἔξ-ετάζω prüfen  
ἔγειρω aufwecken, anstacheln  
τὸν βίον διάγειν sein Leben führen

## 20.6 Ἡ τοῦ Σωκράτους ἱερὰ τάξις (3)



Ό οὖν Σωκράτης πολλούς ἀνθρώπους δημοσίᾳ ἀπέφηνε οὐ σοφοὺς δημοσίᾳ öffentlich (≠ ιδίᾳ privat)

ὄντας. Οἱ δὲ οὕτω ἐλεγχόντες ὡργίσθησαν αὐτῷ. Πρὸς τούτοις πολλοὶ νεανίαι ἐμιμοῦντο αὐτόν, ἐλέγχοντες τοὺς γονέας καὶ ἄλλους πολίτας ἐν τῇ ἀγορᾷ.

ἐλέγχω 1. prüfen, verhören, beweisen 2. überführen, bloßstellen, blamieren  
ὄργιζομαι τινὶ D. P. wütend sein auf jd.  
πρὸς τούτοις außerdem  
ὁ νεανίας, -ου junger Mann  
μιμέομαι nachahmen  
οἱ γονεῖς (Sg. γονεύς) Eltern  
ὁ πολίτης, -ου Bürger

- 5    Ἡν δὲ καὶ τῷ Σωκράτει φωνή τις λέγουσα πρὸς αὐτόν, ἦν ἐκάλει τὸ δαιμόνιον, ὅτι ἐνόμιζεν αὐτὴν πρὸς δαίμονός τινος ἥκειν αὐτῷ.  
Αὕτη ἡ φωνὴ οὕποτε προσέτρεπεν αὐτὸν εἰς οὐδέν, ἀπέτρεπεν δὲ τοῦ ἀμαρτεῖν.
- ἡ φωνή (innere) Stimme  
καλέω rufen, nennen  
τὸ δαιμόνιον göttliches Wesen; *in diesem Kontext kann es einfach als „das Daimonion“ übersetzt werden.*  
ὁ δαίμων, -ονος Gott, Gottheit  
οὕποτε niemals  
προ-τρέπω εἴς τι hinwenden, antreiben,  
ἀπο-τρέπω τινός abwenden, abhalten, warnen  
*Bei beiden Verben: Aspekt beachten!*

Διὰ πάντα ταῦτα οἱ Ἀθηναῖοι ἐνόμιζον αὐτὸν διαφθεῖραι τοὺς

- 10   νέους καὶ ἀλλοτρίους θεοὺς νομίζειν καὶ οὕτω μιᾶναι τὴν πόλιν.  
Τέλος δὲ κατεψηφίσαντο αὐτοῦ θάνατον καὶ ἀπέκτειναν αὐτόν.
- ἀλλότριος fremd  
νομίζω m. *einfachem Akk.* glauben an, verehren  
μιᾶνω beschmutzen  
κατα-ψηφίζομαι τινός τι (zu ἡ ψῆφος Stimmstein) jdn. zu etw. verurteilen